

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoP/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117213202
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117213202.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky V. B., Z.. X.X.XXXX, bytom X., Š. XX, zastúpená Mgr. Petrom Troščákom, advokátom v Prešove, Hlavná 50 proti odporcovi F. B., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom X.H., Š. XX, t.č. bytom V. Š., T. O. XX, zastúpený JUDr. Dášou Komkovou, advokátkou v Prešove, Hlavná 27, o určenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní navrhovateľky a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 27Pc 17/2017-98 zo dňa 30.5.2018 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku o trovách konania.

Zrušuje rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd uložil F. B., Z.. XX.XX.XXXX povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky V. B., Z.. X.X.XXXX sumou 200 eur mesačne, ktoré bude poukazovať k jej rukám vždy do 15.dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 18.5.2017 opakovane do budúcnosti.

Dlžné výživné za obdobie od 18.5.2017 do 31.5.2018 pre navrhovateľku vo výške 2.130,30 eur povolil súd odporcovi splácať v 100 eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, až do úplného vyrovnania dlhu.

V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľky zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o návrhu navrhovateľky, ktorá žiadala určiť výživné zo strany otca na jej osobu mesačne vo výške 280 eur počnúc dňom podania návrhu na súd, teda počnúc dňom 18.5.2017 do budúcnosti.

Prvoinštančný súd vykonal dokazovanie a zistil, že navrhovateľka je dcérou odporcu, s ktorým nežijú v spoločnej domácnosti. Je študentkou tretieho ročníka denného štúdia Univerzity veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach. Je nemožné, aby popri štúdiu pracovala, keďže vyučovanie býva aj dlhšie, do večera. V lete sa snaží navrhovateľka si brigádniccky privyrobiť. Súd zistil, že má výdavky najmä na učebnice a knihy, ktoré v letnom semestri uhradila v sume 80 eur, čo predstavuje sumu 16 eur mesačne. Keďže študuje v Košiciach a býva v X., cestovné predstavuje v rámci MHD X. 9,95 eur mesačne, MHD Košice 10 eur mesačne a cestovné medzi X.Š. a Košicami okolo 10 eur mesačne. V prípade, že cestuje vlakom, má cestovné zdarma. Okrem toho si zakupuje ochranné pomôcky, najmä rukavice, ktoré stoja 5 eur mesačne, špeciálne oblečenie v súvislosti s praxou v lekárni vo výške 70 eur.

Navrhovateľka sa stravuje v škole 3x do týždňa, kde 1 obed stojí 1,50 eura, výdavky sú 150 eur mesačne na stravu. Oblečenie a obuv ju stoja približne 30 eur mesačne, hygiena 40 eur mesačne.

Bolo zistené, že navrhovateľka má zdravotné problémy, navštevuje odborné ambulancie, kde na krémy dopláca 25 eur mesačne, endokrinologickú ambulanciu a lieky potrebuje vo výške 20 eur mesačne. Absolvuje plávanie, kde platí 10 eur mesačne a na voľnočasové aktivity vynakladá 30 eur mesačne. Navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti so svojou mamou a dvoma súrodencami. Všetky poplatky jej platí matka, kde za bývanie platí inkaso v sume 200 eur mesačne. Brat navrhovateľky pracuje, sestra navrhovateľky je nepľnoletá.

Matka navrhovateľky uhrádza navrhovateľke všetky výdavky v súvislosti so štúdiom. Navrhovateľka dostáva od otca výživné len vo výške 30 eur mesačne stanovené neodkladným opatrením. Matka navrhovateľky je zamestnaná, má dve práce, z jednej práce príjem približne 700 eur mesačne, z druhej práce pravidelný príjem nemá.

Otec navrhovateľky býva u svojich rodičov, pracuje v Nemecku od 1.4.2017 ako opatrovateľ pre jednu rodinu, v dvojtýždňových turnusoch tak, že 2 týždne je v Nemecku a 2 týždne je doma na Slovensku. V čase, keď otec žil s navrhovateľkou a rodinou v spoločnej domácnosti, prispieval do spoločnej domácnosti sumou 500 - 600 eur + rodinné prídavky, ktoré mu boli v Nemecku vyplácané na 3 deti v sume 570 eur. Následne rodinné prídavky vznikli len na 2 deti vo výške 380 eur mesačne. Spolu s rodinnými prídavkami teda matke navrhovateľke posielal mesačne 1.000 eur.

V minulosti otec navrhovateľky pracoval u zamestnávateľa, kde jeho príjem predstavoval 1.157,70 eur až 1.251,95 eur a vo februári 2017 bol vo výške 1.107,47 eur. V tom čase si z tohto príjmu hradil z vlastného ubytovanie. V súčasnej dobe príjem otca u nového zamestnávateľa 787,69 eur, ktorý dosahoval v novembri, decembri 2017, v januári 2018 príjem predstavoval 818,02 eur takisto, ako aj vo februári. V marci 2018 príjem otca predstavoval 856,67 eur.

Otec tvrdil, že na spoločné bývanie svojim rodičom prispieva sumou 200 eur mesačne. Ďalej mesačne si uhrádza cestovné do Nemecka vo výške 110 eur a na výživu mladšej dcéry prispieva sumou 150 eur mesačne na základe neodkladného opatrenia. Pre vlastnú potrebu v súvislosti s hygienou a stravou má náklady 50 - 60 eur mesačne. Nebolo zistené, že by platil nejaké pôžičky.

Otec navrhovateľky na Slovensku nepracuje.

Súd ďalej zistil, že manželstvo otca, teda odporcu a jeho manželky bolo rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 30P 124/2017-39 zo dňa 4.4.2018 rozvedené. Na čas po rozvode bola mal. I., sestra navrhovateľky, zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo stanovené výživné vo výške 200 eur mesačne.

V konaní o veci samej bolo vydané neodkladné opatrenie, a to uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 27Pc 17/2017-8 zo dňa 13.6.2017, na základe ktorého otcovi bola stanovená predbežná povinnosť prispievať neodkladným opatrením na výživu navrhovateľky mesačne sumou 30 eur mesačne. Na výživu navrhovateľky otec začal prispievať v júni 2017 uvedenou sumou.

Prvoinštančný súd ďalej zistil, že navrhovateľka navštevuje vzhľadom na zhoršený zdravotný stav odborné ambulancie.

Právny vzťah posúdil podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 Zákona o rodine, ďalej podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine a § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Bolo zistené, že navrhovateľka je študentkou tretieho ročníka vysokej školy dennou formou, nie je schopná sama sa živiť, všetky výdavky obstaráva jej matka. Otec jej na výživu v súvislosti so štúdiom neprispieva. Neodkladným opatrením bolo stanovené výživné od júna 2017 po 30 eur mesačne. Navrhovateľka v priebehu prvoinštančného konania riadne preukázala uplatnený nárok.

Prvoinštančný súd pri určovaní výšky výživného vychádzal nielen z odôvodnených potrieb navrhovateľky, ale aj z možností a schopností otca navrhovateľky, u ktorého zohľadnil skutočnosť, že pracuje v Nemecku v dvojtýždňových turnusoch. V minulosti keď pracoval otec v Nemecku, prispieval na výživu navrhovateľky aj rodinnými prídavkami, ktoré na dve deti poberal vo výške 380 eur. Aktuálne sú tieto rodinné prídavky pozastavené vzhľadom na zmenu zamestnávateľa. Otec navrhovateľky pracuje ako opatrovateľ, jeho príjem je dlhšiu dobu rovnaký. V minulosti pracoval u predchádzajúceho zamestnávateľa s príjmom približne 1.200 eur, z ktorej sumy si 400 eur uhrádzal za ubytovanie. V súčasnej dobe jeho príjem je od 700 - 900 eur mesačne s tým, že ubytovanie a stravu má zdarma. Na cestovné do Nemecka otec uhrádza sumou 110 eur, ktorá suma bola otcovi preukázaná. Tvrdil, že uhrádza svojim rodičom za bývanie mesačne 200 eur. Prvoinštančný súd skonštatoval, že náklady podľa platobného dokladu SIPO na bývanie v byte rodičov otca navrhovateľky predstavuje 220 - 230 eur mesačne. V byte bývajú 3 osoby, okrem navrhovateľa aj jeho rodičia. Navrhovateľ nie je povinný za svojich rodičov uhrádzať ich podiel na výdavkoch v súvislosti s inkasnými poplatkami. Podiel odporcu len v rozsahu 1/3.

Okrem toho odporca prispieva na výživu mladšej dcéry I. mesačne sumou 150 eur, aj keď v rozvodovom rozsudku mu bola stanovená vyživovacia povinnosť vo výške 200 eur mesačne.

Odporca súhlasil s tým, aby na navrhovateľku prispieval mesačne sumou 100 eur, ktorú sumu považovala navrhovateľka za neprimerane nízku s poukazom na možnosti otca poberať v zahraničí rodinné prídavky a vzhľadom na povinnosť otca si tieto rodinné prídavky aj uplatniť. Doposiaľ stanovená výška výživného 30 eur v neodkladnom opatrení nepokryva ani najzákladnejšie potreby navrhovateľky. Príjem matky je približne rovnaký ako príjem otca. Preto prvoinštančný súd považoval za primerané určiť navrhovateľke výživné vo výške 200 eur mesačne, pri ktorom určení zohľadnil aj vyživovaciu povinnosť voči mladšej sestre navrhovateľky vo výške 200 eur mesačne.

Prvoinštančný súd ďalej vyčíslil nedoplatok na výživnom od podania návrhu do rozhodnutia prvoinštančného súdu, keď tento s poukazom na alikvotnú čiastku, ktorá patrí navrhovateľke za máj 2017 stanovil vo výške 2.130,30 eur, ktorú sumu súd otcovi povolil splácať v splátkach vo výške 100 eur mesačne spolu s bežným výživným. Prvoinštančný súd uviedol, že vyššiu sumu dlžného výživného nie je možné určiť v súvislosti so splácaním, pretože otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Prvoinštančný súd návrh navrhovateľky na určenie výživného vo výške 280 eur mesačne zamietol, pretože považoval jej nárok za neprimeraný už aj s poukazom na ďalšiu vyživovaciu povinnosť odporcu, ktorú má voči sestre navrhovateľky, ktorá je nepĺnoletá a študuje na strednej škole.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 52 CMP a rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak zákon neustanovuje inak.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca. Žiadal, aby rozsudok bol zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne aby došlo k zmene výroku, ktorým mu bola uložená vyživovacia povinnosť vo výške 200 eur mesačne v prospech navrhovateľky a o určení dlžného výživného s tým, že je ochotný prispievať na výživu mesačne sumou 100 eur k rukám navrhovateľky. S poukazom na uvedené dlžné výživné by malo predstavovať sumu 840 eur, ktorému súd povolí splácať v mesačných splátkach po 50 eur mesačne.

Odporca namietal, že stanovené výživné vo výške 200 eur nie je v súlade s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď si súd osvojil teóriu, že sa vzdal výhodnejšieho zamestnania v Nemecku. Túto okolnosť súdu objasnil, a preto tento záver prvoinštančného súdu nie je správny. U predchádzajúceho zamestnávateľa mal vysoké výdavky jednak na bývanie a stravu, v tom čase tieto vysoké výdavky boli vykompenzované výškou platu. V súčasnej dobe jeho príjem predstavuje od 700 eur do 900 eur, pričom pokiaľ by na obidve deti platil 400 eur mesačne plus 100 eur dlžné výživné, neostalo by mu na živobytie. Platí, že výživné by malo z príjmu rodiča predstavovať 20 - 30 % čistého príjmu, čo sa v danom prípade nestalo. Takto vysoko stanovené výživné môže demotivovať navrhovateľku od vynaloženia vlastnej snahy vedúcej k získaniu zručností potrebných na jej budúce povolanie.

Namietal, že súd nevykonal dôkazy v rámci šetrenia cez Sociálnu poisťovňu, či žalobkyňa nepracuje na dohodu, či nemá žiadne iné príjmy. Nezobral do úvahy aj to, že už nie je oprávnený poberať rodinné prídavky v Nemecku.

Namietal, že prvoinštančný súd vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne dieťaťa a rodiča, keď takto stanovené výživné považoval za vysoké s nebezpečenstvom na strane navrhovateľky o bezpracný príjem, ktorý si zasluhuje len tým, že je dieťa svojich rodičov.

4. K tomuto odvolaniu sa navrhovateľka písomne nevyjadřila.

5. Odvolanie podala aj navrhovateľka do zamietavého výroku a o výroku o trovách konania. Namietala, že prvoinštančný súd jej nárok uplatnený v návrhu na určenie výživného vo výške 280 eur nad rámec 200 eur priznaných zamietol. Poukázala na to, že v minulosti otec v čase, keď žil v spoločnej domácnosti s matkou, prispieval jej na výživu do apríla 2017, pričom do tej doby otec prispieval aj na výživu sestry I. a v tom čase bol poberateľom rodinných prídavkov na I. a V.. Prvoinštančný súd v súvislosti s príjmom otca a rodinnými prídavkami sa jasne vysporiadal. Navrhovateľka namietala reálnosť výdavku 200 eur mesačne, ktorým otec prispieva svojim rodičom na domácnosť. Tento príspevok otec ničím nepreukázal, je nadhodnotený už aj vzhľadom na pomery vo V. Š., kedy v rodinnom dome žijú obaja rodičia otca, otec v rodinnom dome sa zdržiava len dva týždne v rámci mesiaca, jeho podiel vo výške 1/3 je potrebné ešte podeliť dvomi, pretože zvyšnú časť času trávi v Nemecku.

Navrhovateľka namietala, že otec nevyužíva čas na zvýšenie svojho príjmu v čase, keď je na území Slovenska tak, aby mohol zabezpečiť riadne výživné. Navrhovateľka uviedla, že sestra I. má nárok na výživné vo výške 200 eur mesačne je stredoškolačka, ona na rozdiel od sestry je vysokoškolačka má vyššie výdavky a preto v rámci odstupňovania výšky výživného by malo byť jej priznané viac, ako mladšej sestre.

Navrhovateľka žiadala oboznámiť a vykonať dôkazy ďalšími listinami, a to rozvodovým rozsudkom, uzneseniami o neodkladnom opatrení vo vzťahu k maloletej I., a rozhodnutím vo veci samej vo vzťahu k maloletej I..

Namietala aj rozhodnutie o trovách konania. Poukázala na to, že je v danom prípade dôvodné aplikovať § 55 CNP. Návrh na určenie výživného podala z dôvodu, že otec bezdôvodne prestal plniť si vyživovaciu povinnosť v prospech navrhovateľky. Preto bola nútená zabezpečiť si právnu pomoc, pričom musela tak vykonať na úkor svojho času študijných povinností, podať návrh na začatie konania a navyše byť vypočítaná pred súdom. Pokiaľ by bol otec dobrovoľne plnil výživné tak, ako to bolo do apríla 2017, k takýmto výdavkom na jej strane nemuselo dôjsť. Preto, keďže už z návrhu na začatie konania si trovy konania uplatnila, aj v tomto štádiu konania si uplatňuje trovy konania.

6. K odvolaniu navrhovateľky zaujal písomné stanovisko odporca, ktorý uviedol, že skutočnosť, žeby mal pracovať aj na území Slovenska je nepredstaviteľná vzhľadom na to, že v Nemecku pracuje v dvojtyždňovom turnuse 24 hodín denne. Preto práca na Slovensku by mala pre neho likvidačný charakter.

Navrhol, aby súd pri rozhodovaní o výške výživného vychádzal z ustálenej súdnej praxe, pokiaľ navrhovateľka poukazuje na to, že otec mal v minulosti kolíznej opatrovníčke uviesť, že prispieva sumou 500 a 600 eur, išlo o obdobie kedy bol otec členom spoločnej domácnosti a nevznikli mu ďalšie výdavky v súvislosti z odsťahovaním sa zo spoločnej domácnosti. Zotrval na svojom odvolaní.

7. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z § 34 CSP, v spojení s ustanovením § 2 ods.1 CMP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 62 a nasledujúcich CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Prvoinštančný súd riadne zistil skutočný stav veci, správne aplikoval právny predpis a správne vo veci aj rozhodol. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so správnymi závermi prvoinštančného súdu vo vzťahu k určeniu výšky výživného a vo vzťahu k určeniu dlžného výživného a zamietnutia časti uplatneného nároku.

8. Je potrebné uviesť, že vyživovacia povinnosť rodičov voči svojim deťom je ich zákonná povinnosť a zaťažuje obidvoch rodičov. Platí, že táto povinnosť trvá do momentu, kedy dieťa nie je schopné samostatne sa živiť, teda z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady.

Na strane navrhovateľky bolo jednoznačne preukázané, že navrhovateľka je dieťa odporcu, odporca voči nej má vyživovaciu povinnosť, pretože navrhovateľka je študentkou denného štúdia na Univerzite veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach a pripravuje sa riadne na svoje ďalšie povolanie. Otec navrhovateľky, odporca, svoju vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke si plnil, ako zhodne uviedli účastníci konania, do apríla 2017, kedy sa rozhodol prestať si plniť vyživovaciu povinnosť. Preto vznikla situácia, na základe ktorej navrhovateľka bola nútená požiadať o stanovenie výživného, kde čiastočne bola táto povinnosť kompenzovaná neodkladným opatrením, ktorým bol otec zaviazaný na jej výživu prispievať mesačne sumou 30 eur. Tým, že otec, teda odporca, náležitým spôsobom a v primeranej výške neprispieval na výživu navrhovateľky finančné prostriedky dobrovoľne, táto vyživovacia povinnosť na strane otca sa presunula v potrebnom rozsahu na druhého rodiča, teda na matku, ktorá celé obdobie, až do tohto rozhodnutia sanovala nedostatočne plnenú povinnosť otca vyplývajúcu z ustanovenia § 62 ods.1 Zákona o rodine. Celé obdobie od mája 2017 až do súčasnej doby s výnimkou 30 eur mesačne od júla 2017 až do súčasnej doby, všetky výdavky navrhovateľky, ktoré mali byť pokryté aj z príjmu odporcu, uhrádzala navrhovateľkina matka. Navyše, obstarávala všetky ďalšie bežné životné potreby celej rodiny teda nie len navrhovateľky ale aj jej súrodencov a samotnej navrhovateľky. Navrhovateľka preukázala, že v súvislosti so štúdiom na vysokej škole má výdavky, ktoré presne prvoinštančnému súdu špecifikovala a ktoré presne boli aj overené stranami sporu resp. účastníkmi nenamietané. Odporca nespochybnil žiadne výdavky navrhovateľky, preto tieto výdavky je možné v tomto štádiu konania považovať za preukázané.

Navrhovateľ namietal, že prvoinštančný súd rozhodol o výške výživného vo výške 200 eur mesačne na potreby navrhovateľky z dôvodu, že sa vzdal výhodnejšieho zamestnania v Nemecku u predchádzajúceho zamestnávateľa. Táto okolnosť v priebehu konania nebola preukázaná a taktiež prvoinštančný súd takto zmenou zamestnávateľa odporcu nevyhodnotil. Naopak, uviedol, že aj keď došlo k zníženiu príjmu, príjem v súčasnej dobe je v reálnej výške, keď v predchádzajúcom období výška príjmu závisela aj od toho, že boli kompenzované vlastné výdavky na ubytovanie a stravu.

Prvoinštančný súd skúmal možnosti a schopnosti otca prispievať na výživu navrhovateľky za obdobie od mája 2017 do budúcnosti nie predchádzajúce obdobie, pretože v predchádzajúcom období, kedy otec

mal aj tvrdený vyšší príjem od predchádzajúceho zamestnávateľa, si svoju vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke plnil dobrovoľne. Nie je možné pričítať v tejto situácii na ťarchu navrhovateľky, ako to namietla otec v odvolaní, že súd neskúmal, že navrhovateľka nepracuje na dohodu, prípadne že nemá nejaký príjem. Je potrebné uviesť, že povinnosťou navrhovateľky je zúčastňovať sa študijného programu dennou formou a splniť všetky povinnosti vyplývajúce z tejto formy vzdelávania. Preto nie je možné od nej ani spravodlivo požadovať, aby v popoludňajších alebo v hodinách, kedy má osobné voľno, sa venovala zárobkovej činnosti, aby si vykryla nedostatočne plnenú povinnosť otca platiť jej výživné.

Odvolačná námietka navrhovateľky je v súvislosti s nepriznaním výživného nad 200 eur do výšky 280 eur a o zamietnutí nároku na vyššiu sumu ako 200 eur je taktiež nedôvodnou. Je síce pravdou, že vyživovaciu povinnosť má otec aj k mladšej sestre navrhovateľky I. stanovenej vo výške 200 eur mesačne, avšak pokiaľ by v tomto konaní bola stanovená vyššia suma výživného, nezodpovedalo by to možnostiam a schopnostiam otca a v podstate ani oprávneným potrebám navrhovateľky. Navrhovateľka spoločne so svojou sestrou žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou. Matka zabezpečuje potreby oboch sestier teda aj navrhovateľky (aj maloletej I.). Obe navštevujú školu dennou formou, kde zvýšené výdavky navrhovateľka oproti sestre I. má len v súvislosti s cestovaním, ktorá študuje v mieste bydliska. Taktiež obe majú zvýšené výdavky aj na učebné pomôcky, na sociálne vyžitie, na ošatenie, na učebnice a na ďalšie nevyhnutné veci. V tomto veku u dievčat je výška výživného porovnateľná. Prvoinštančný súd vyhodnotil všetky okolnosti dôležité pre určenie výživného v správne aplikujúc správne ustanovenú § 75 ods. 1,2 zákona o rodine.

Je potrebné ďalej uviesť aj tú okolnosť, že pokiaľ sám otec v predchádzajúcom období prispieva na výživu navrhovateľky sumou 280 eur mesačne, pri zrealizovaní tohto príjmu a zohľadnení všetkých okolností dôležitých pre rozhodnutie už aj s poukazom na určenú vyživovaciu povinnosť voči maloletej I. (suma 200 eur) zodpovedá všetkým zákonným kritériám takto určeného výživného. Nakoniec, majetkové pomery otca boli dostatočnou formou zistené aj v rozvodovom rozsudku, ktorý bol vyhlásený dňa 4.4.2018, v ktorom prvoinštančný súd zistil, že výdavky maloletej I. sú v podstate totožné s výdavkami navrhovateľky a možnosti a schopnosti otca mať príjem v rozsahu 755 až 787 eur, keď sám deklaroval čistý príjem 800 eur, v rozvodovom konaní mu umožňuje pri výdavkoch na cestové do zamestnania vo výške 110 eur platiť výživné 200 eur. Je potrebné uviesť, že v tomto konaní sám odporca deklaroval pred prvoinštančným súdom svoj príjem vo výške 700 až 900 eur mesačne. Suma stanoveného výživného zodpovedá kritériám pri určení výživného, ktoré vyplývajú z § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Preto odvolací súd vzhľadom na správne stanovenú výšku výživného podľa § 2 ods.1 CMP v spojení s ustanovením § 387 ods.1,2 CSP potvrdil.

9. Pokiaľ sa týka výroku o trovách konania prvoinštančný súd o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP. Toto zákonné ustanovenie je základným ustanovením, podľa ktorého ide o všeobecne formulované pravidlo ako generálna klauzula, ktorú je možné prelomiť za určitých zákonných okolností. Takou okolnosťou je moderačné právo súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania ustanovené v § 55 CMP, podľa ktorého súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak to s ohľadom na okolnosti prípadu je spravodlivé. Toto zákonné ustanovenie predstavuje určitý materiálny korektív k ustanoveniu § 52 CMP. Predpokladom na aplikáciu tohto zákonného ustanovenia je vyhodnotenie z úradnej povinnosti situácie, či si účastník konania uplatnil nárok na náhradu trov konania a nejde o konanie vyplývajúce z ustanovenia § 53 CMP. Ak takýto nárok bol uplatnený, súd musí túto okolnosť s ohľadom na spravodlivé rozhodnutie vyhodnotiť a umožniť aj protistrane vyjadriť sa k takto uplatnenému nároku a upozorniť vopred na možnosť aplikovať toto zákonné ustanovenie (§ 55 CMP).

V danom prípade prvoinštančný súd svoje rozhodnutie o trovách konania náležitým spôsobom neodôvodnil a navyše vôbec neaplikoval moderačné právo súdu vyplývajúce z ustanovenia § 55 CMP a nevyhodnotil okolnosti, za ktorých bola nútená navrhovateľka svoj návrh na začatie konania podať a uplatňovať voči odporcovi svoje právo vyplývajúce zo Zákona o rodine.

Prvoinštančný súd k tejto okolnosti, že navrhovateľka si uplatnila trovy konania, nevypočul odporcu a nezistil jeho stanovisko k možnej aplikácii ustanovenia § 55 CMP.

Preto vzhľadom na nedostatočné dôvody a nesprávne zistený skutkový stav vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania, odvolací súd napadnutý výrok rozsudku prvoinštančného súdu podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 389 ods.1 písm. b/, c/ zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Úlohou prvoinštančného súdu bude opätovne zaoberať sa zodpovednosťou za vzniknuté trovy konania pri aplikácii ustanovenia § 52 CMP a § 55 CMP.

8. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.